

Vergaderjaar 2007–2008

30 397

Nieuwe regels inzake tuchtrechtspraak ten aanzien van accountants (Wet tuchtrechtspraak accountants)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 15 februari 2008

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **CDA**-fractie hebben met bijzondere belangstelling kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij zijn van oordeel dat het zeker gewenst is het tuchtrecht voor accountants te stroomlijnen en de onafhankelijke positie van de tuchtrechter met het oog op het maatschappelijk vertrouwen te versterken. In navolging van hetgeen is gesteld in het rapport van de Commissie-Huls en de reactie daarop van de regering d.d. 7 december 2007 (Kamerstuk 29 279, nr. 61) zijn deze leden van mening dat het tuchtrecht een waardevol middel is om normen te handhaven die gelden voor de uitoefening van specifieke beroepen, zoals het beroep van accountant. Daarbij zullen – al was het maar voor de duidelijkheid van klagers/rechtzoekenden – alle activiteiten die een beroepsbeoefenaar in zijn hoedanigheid beroepsmatig uitoefent onder het bereik van de tuchtrechter moeten vallen. De leden van de CDA-fractie hebben evenwel nog de volgende vragen.

De leden van de **VVD**-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het gewijzigd voorstel van wet, waarin de regering uiteindelijk gekozen heeft voor een ongedeelde tuchtrecht en een door de beroepsorganisaties zelf bij verordening te regelen klachtprocedure. Zij stemmen in met deze keuze, die ook door de beroepsorganisaties wordt gesteund.

Genoemde leden stellen tegelijkertijd met teleurstelling vast, dat de tekst van het gewijzigd wetsvoorstel op te veel punten gebreken vertoont, ondanks of wellicht juist als gevolg van vijf nota's van wijziging. Bovendien lijken de uitgebreide commentaren als verwoord in de bijlage bij de brief van de voorzitter van het NIVRA d.d. 11 januari 2006, gericht aan de Tweede Kamer, ten onrechte niet consequent te zijn verwerkt. De leden van de VVD-fractie hebben zich dan ook met gepaste tegenzin gezet aan het artikelsgewijs formuleren van de volgende opmerkingen c.q. vragen.

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Dölle (CDA), Tan (PvdA), Van de Beeten (CDA), voorzitter, Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Kneppers-Heynert (VVD), Kox (SP), Westerveld (PvdA), (vice-voorzitter), Russell (CDA), Engels (D66), Franken (CDA), Peters (SP), Quik-Schuijt (SP), Haubrich-Gooskens (PvdA), Ten Horn (SP), Janse de Jonge (CDA), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Van Bijsterveld (CDA), Strik (GL), Lagerwerf-Vergunst (CU), Rehwinkel (PvdA), Duthler (VVD) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

De leden van de **PvdA** hebben kennis genomen van het uiteindelijke wetsvoorstel Tuchtrechtspraak Accountants, zoals dat op 4 december 2007 door de Tweede Kamer is aanvaard. Zij constateren, dat de eindversie van deze wet na vijf nota's van wijziging opmerkelijke verschillen vertoont ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel. Daarom hebben zij over de motivering van deze verschillen nog wel enige vragen, alsmede over de consequenties van de uiteindelijke versie van de wet. Deze leden hebben daarnaast ook enige vragen met betrekking tot de organisatie van de accountancy meer in het algemeen.

De leden van de fracties van **CU** en **SGP** hebben met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel. Na de vierde nota van wijziging, waarin tegemoet werd gekomen aan de belangrijkste kritiekpunten, zijn de wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie beperkt. De beoogde wijzigingen zijn er grotendeels op gericht om de tuchtrechtspraak een onafhankelijke positie ten opzichte van de beroepsorganisaties te verschaffen. Als gevolg hiervan verdwijnen de Raden van Tucht en wordt de accountantskamer in het leven geroepen. De aan het woord zijnde leden achten dit een belangrijke vooruitgang. Op deze wijze wordt immers gewaarborgd dat de tuchtrechtspraak voor accountants voldoet aan de eisen van een behoorlijke rechtspraak, zoals geformuleerd in het EVRM.

Het onderscheid tuchtrechtspraak t.b.v. kerntaken en klachtrecht t.b.v. niet-kerntaken

In de memorie van toelichting en de memorie van antwoord geeft de regering met tal van argumenten aan, dat tuchtrechtspraak alleen betrekking moet hebben op de zogenoemde kerntaken van accountants. Klachten over niet-kerntaken van accountants dienen bij klachtencommissies (met aanmerkelijk minder bevoegdheden) te worden behandeld. In de vierde nota van wijzigingen geeft de regering aan, dat «alsnog alle klachten over het beroepsmatig handelen van de accountant direct aan de accountantskamer kunnen worden voorgelegd». In de toelichting wordt echter volstaan met de motivatie: «Na ampel beraad menen wij, dat er inderdaad grond is de gekozen procedure te herzien». De leden van de **PvdA**-fractie zouden het op prijs stellen, dat meer inzicht wordt gegeven in de overwegingen van de regering om thans wél tot deze – toch vrij radicale – koerswending over te gaan.

Stroomlijning tuchtrechtspraak

Met name in de nota naar aanleiding van het verslag (pagina's 2 en 3) betoogt de regering uitvoerig, dat elke beroepsgroep met steeds specifieke kerntaken een eigensoortige tuchtrechtspraak vereist. Zij geeft aan, dat een eenvormige blauwdruk dan ook niet te geven zal zijn. Kan de regering voor de leden van de **PvdA**-fractie nog eens weergeven, waarom dan toch opdracht is gegeven aan professor Huls om beleidsuitgangspunten te formuleren voor de tuchtrechtspraak van meerdere beroepsgroepen? Was deze opdracht beperkt tot het tuchtprocesrecht? Heeft ook een onderlinge afweging van mogelijk te treffen sancties plaats gehad?

In de Tweede Kamer werd gevraagd of de behandeling van het onderhavige wetsvoorstel niet beter kon worden aangehouden, totdat het rapport van de werkgroep van professor Huls zou zijn verschenen. In een brief aan de Tweede Kamer van 8 september 2006 geeft de regering aan, dat professor Huls er van uit gaat, dat het wetsvoorstel na het verschijnen van het rapport niet aangepast zal hoeven te worden. In de toelichting op de vierde nota van wijziging schrijft zij evenwel: «Mede in het licht van de bevindingen van het onlangs verschenen rapport «Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht» van de werkgroep onder voorzitterschap van

prof. N.J.H. Huls hebben wij aanleiding gezien het wetsvoorstel aan te passen». Kan de regering aangeven, welke aanbevelingen van Huls c.s. zij alsnog in de vierde nota van wijziging heeft overgenomen en kan zij voorts aangeven, wat haar tot een gewijzigd inzicht ten opzichte van de brief van 6 september 2006 heeft gebracht?

Wordt een meer fundamentele herziening van het totale stelsel van tuchtrechtspraak nog door de regering overwogen (al of niet in lijn met de nota Huls c.s.)? Zo ja, waarom wordt het onderhavige dan nu al doorgevoerd en niet aangehouden tot het moment van integrale herziening?

Klachtafhandeling

In het oorspronkelijke wetsvoorstel hadden de – door de beroepsgroepen in te stellen – klachtencommissies geen mogelijkheid om sancties op te leggen. Dit werd door het werkveld bekritiseerd als een achteruitgang ten opzichte van de mogelijkheden van de Raden van Tucht. De regering verdedigde het ontbreken van de sanctiemogelijkheid door te wijzen op de «doorverwijzingsmogelijkheid» door de voorzitters van NOvAA en NIVRA naar de accountantskamer, indien zij meenden, dat in het desbetreffende geval het vertrouwen in de beroepsgroep als zodanig in het geding was. Daardoor – zo leiden de leden van de **PvdA**-fractie uit de argumentatie af – wordt sanctietoepassing voor relatief ernstige missers alsnog mogelijk.

In het nu door de Tweede Kamer aanvaarde voorstel beschikken de door de beroepsgroepen bij verordening in te stellen klachtinstanties evenmin over enige sanctiebevoegdheid. Is in de nieuwe opzet van het klachtrecht de genoemde «doorverwijzingsmogelijkheid» gehandhaafd? Zo nee, hoe kunnen klachten, die – hoewel van ernstige aard – in eerste aanleg bij de klachteninstantie zijn aangebracht en behandeld, dan toch tot de gewenste sanctietoepassing leiden? Kunnen door de klachteninstantie klachten als té zwaarwegend worden beoordeeld om door hen in behandeling te worden genomen? Beschikken de klachteninstanties dan zelf over een «doorverwijzingsmogelijkheid»? Zo nee, hoe kan dan alsnog een klacht, die ernstig van aard is en dus tevens het aanzien van en het vertrouwen in – de beroepsgroep kan schaden, tot enige sanctie leiden?

De aan het woord zijnde leden zijn het zeer eens met de regering, dat een onmiddellijke en informele klachtenafhandeling door de accountant of zijn organisatie zelf verre de voorkeur verdient. Men mag echter met enige mate van waarschijnlijkheid aannemen, dat een klant pas dan tot aanbren- ging van de klacht bij de klachteninstantie overgaat, indien de eerste interne klachtafhandeling niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. De mate van genoegdoening door de klachtbehandeling van de klacht- instantie (zonder de mogelijkheid van sanctie-oplegging) zou daarom wel eens minder kunnen zijn als de regering in haar toelichting veronderstelt. Is de regering dit met deze leden eens? En zo ja, is dan de procesgang via klachtinstantie, accountantskamer en College van Beroep voor het bedrijfsleven (Cbb) niet aanmerkelijk gecompliceerder en belastender geworden ten opzicht van de huidige procedure Raden van Tucht en Cbb?

De leden van de fracties van **CU** en **SGP** begrijpen dat van de beroeps- organisaties verwacht wordt dat zij een verordening vaststellen die gericht is op een zorgvuldige klachtafhandeling. Uitgangspunt daarbij is dat de accountant eerst de mogelijkheid wordt geboden om samen met de klager een oplossing te bereiken alvorens de tuchtrechter eraan te pas komt. Deze leden hebben van contactpersonen van de beroepsorganisaties begrepen dat de ontwerpverordening is opgesteld tezamen door het NIVRA en de NOvAA en voor commentaar is voorgelegd aan de rechtbank

Zwolle, waar de accountantskamer zal worden ondergebracht, en de ministeries van Justitie en Financiën. Zij beoordelen dit als een zorgvuldige procedure. Dit laat echter de vraag onverlet waarom, gelet op de voornemens van het kabinet om de diverse tuchtprocedures te stroomlijnen en het tuchtprocesrecht derhalve te harmoniseren, het maken van de verordening is overgelaten aan de beroepsorganisaties. Deze leden zien een nadere motivering voor deze keuze met belangstelling tegemoet.

Indien ten aanzien van hetzelfde feitelijk handelen zowel een strafrechtelijke als een tuchtrechtelijke procedure wordt geëntameerd, is het niet ondenkbeeldig dat de tuchtrechtelijke uitspraak als processtuk wordt ingebracht in de strafrechtelijke procedure. Gelet hierop achten de leden van de CU-fractie en de SGP-fractie het wenselijk een nadere regeling met betrekking tot het verschoningsrecht van de betrokkene in de tuchtrechtelijke procedure op te nemen. Hoe kijkt de regering hier tegenaan?

Accountantskamer

De leden van de **CDA**-fractie vernemen uit de toelichting op de vierde nota van wijziging (pagina 14), dat de voorzitter van de accountantskamer de bevoegdheid heeft een klacht te laten aanvullen. Is een dergelijke aanpak niet in strijd met de toch in beginsel noodzakelijke lijdelijkheid van de rechter? Komt de onpartijdigheid van de rechter daarmee niet in het geding?

Blijkens de toelichting op artikel 10 maakt de accountantskamer geen deel uit van de rechterlijke macht. Zij is wel voor een groot deel samengesteld uit rechterlijke ambtenaren die met rechtspraak zijn belast. Betekent dit met de keuze van Zwolle als vestigingsplaats en als de rechtbank die «ondersteuning» biedt aan de accountantskamer, dat het lidmaatschap van de accountantskamer een betaalde nevenfunctie is die is voorbehouden aan de leden van die rechtbank?

In de tekst van artikel 12 wordt gesproken over de leden van de accountantskamer als rechterlijke ambtenaren die met rechtspraak zijn belast. Dit lijkt niet in overeenstemming met de toelichting op dit artikel, waarin is opgenomen dat het ook kan gaan om personen die (slechts) voldoen aan de vereisten voor benoeming tot rechter in een rechtbank. Hoe moet deze bepaling worden opgevat?

De leden van de **PvdA**-fractie hebben voorts de volgende vragen. Kunnen klagers, die hun klacht in eerste aanleg bij de klachtinstantie hebben voorgelegd, alsnog hun klacht voorleggen aan de accountantskamer? Zo ja, hoe verdraagt zich dat met het ne-bis-in-idem beginsel? Hoe kunnen klagers zich verzetten tegen een terugverwijzing van hun klacht door de voorzitter van de accountantskamer naar de door de beroepsgroep ingestelde klachtinstantie? Is daartegen bezwaar of beroep mogelijk? Zijn de criteria, waaraan de voorzitter de klacht zal toetsen of deze voor terugverwijzing in aanmerking komt, nader te preciseren? Kan een klachteninstantie tot het oordeel komen, dat de voorzitter van de accountantskamer ten onrechte een klacht heeft terugverwezen? Zo ja, welke rechtsgevolgen worden daaraan dan verbonden? Is dan alsnog sanctietoepassing mogelijk?

Deelt de regering de verwachting binnen de beroepsgroep, dat klagers, die geen genoegdoening hebben gekregen bij de interne klachtregeling, de – bij verordening in te stellen klachteninstantie zullen overslaan vanwege het ontbreken van de mogelijkheid om sancties op te leggen, en zich rechtstreeks tot de accountantskamer zullen wenden? Indien zij hun

klacht bij de accountantskamer aldus motiveren, mag de voorzitter dan nog steeds de klacht terugverwijzen?

Het beroep

Acht de regering het niet wenselijk, zo vragen de leden van de **CDA**-fractie, dat het College van Beroep voor het Bedrijfsleven de mogelijkheid krijgt om een klacht terug te wijzen naar de accountantskamer wanneer het, gelet op de aard van de feiten en de omvang van het onderzoek naar deze feiten, dit opportuun acht?

Sancties

In de artikelen 36 WAA en 55 WRA is het «strafblad» voor de AA's, resp. de RA's opgenomen. De leden van de **CDA**-fractie vragen zich af of de meest lichte sanctie, dat wil zeggen de waarschuwing, ook voor een periode van tien jaar in het voor het publiek toegankelijke register moet worden vermeld. Immers het doel van de waarschuwing is slechts te voorkomen, dat een bepaalde vorm van handelen in de toekomst zal plaatsvinden en beoogt niet het toebrengen van leed voor de onjuistheid van een bepaalde handeling te benadrukken. Een geanonimiseerde publicatie levert daarmee een voldoende bijdrage aan zowel de speciale als de generale preventie met betrekking tot het geïncrimineerde gedrag. Gedurende tien jaar de vermelding van een waarschuwing in het accountantsregister te moeten «meedragen» lijkt de aan het woord zijnde leden buiten proportie.

Een opgelegde tuchtmaatregel dient na verloop van tien jaren uit het accountantsregister te worden verwijderd. Geldt zulks eveneens voor de vermelding van de sancties in het – evenzeer openbare – register dat de AFM bijhoudt?

De artikelen 49 en 50, beiden onder C, brengen onder meer wijzigingen aan in artikel 36, vijfde lid, van de WAA respectievelijk artikel 55, vierde lid, van de WRA, inhoudende dat een tuchtmaatregel uit het accountantsregister zal worden verwijderd indien tien jaren zijn verstreken na het tijdstip waarop de tuchtmaatregel is opgelegd. Een soortgelijk artikel ten aanzien van het eveneens openbare register van de AFM ontbreekt. Dit lijkt de leden van de **VVD**-fractie een omissie te zijn, die dient te worden hersteld.

De leden van de fracties van **CU** en **SGP** hebben met betrekking tot het sanctie-instrumentarium de volgende vragen.

Waarom is er niet voor gekozen om de schadevergoedingsmaatregel – bijvoorbeeld aansluitend bij de competentiegrens van de kantonrechter van 5 000 euro – als sanctie op te nemen?

Bij samenloop van een strafrechtelijke en tuchtrechtelijke procedure ten aanzien van hetzelfde feitencomplex is het mogelijk dat in beide procedures de sanctie van de geldboete wordt opgelegd. De overige tuchtrechtelijke sancties zijn complementair aan de strafrechtelijke sancties. De aan het woord zijnde leden vinden het niet gewenst dat voor één en dezelfde gedraging twee keer dezelfde sanctie, te weten een geldboete, kan worden opgelegd. Hoe denkt de regering hierover? Als de regering met deze leden van oordeel is dat deze samenloop van geldboetes ongewenst is, welke maatregelen wil zij nemen om dit te voorkomen?

Conform artikel 9 lid 2 worden de opgelegde tuchtrechtelijke maatregelen na het onherroepelijk worden van de uitspraak, door de AFM opgenomen in het register. De leden van de fracties van CU en SGP hebben berichten

bereikt dat accountants dit ervaren als een «strafblad». Deze leden zijn doordrongen van het publieke belang van deze opname. Zij aarzelen echter of ten aanzien van de lichtste sanctie, te weten de waarschuwing, het belang van betrokkene niet zwaarder moet wegen dan het publieke belang. Kan de regering motiveren waarom zij van oordeel is dat ook de opgelegde waarschuwing wordt opgenomen in het register?

Consequenties schaalvergroting

In het maatschappelijk veld wordt geklaagd over de te grote opschaling van accountantspraktijken. Concurrentie wordt – zo zeggen de bedrijven – feitelijk buiten werking gesteld. Is er reden, zo vragen de leden van de **PvdA**-fractie, om hierover bij de NMa te rade te gaan?

Ook voor de tuchtrechtspraak heeft deze opschaling consequenties. Deze grote praktijken kunnen hun werkzaamheden onderbrengen in meerdere aparte bedrijfsonderdelen, waaronder één accountantsorganisatie. Daar *alleen* deze accountantsorganisatie onderworpen is aan accountancy-wetgeving, onttrekken tal van andersoortige accountantswerkzaamheden zich geheel aan de WTA en WTRA. Dit lijkt in tegenspraak met de bedoeling van deze wetten, waar immers *alle* activiteiten van accountants aan toezicht en tuchtrechtspraak zijn onderworpen. Wil de regering dit nog eens toelichten?

Wil de regering tevens nog eens toelichten, hoe de privacy is gewaarborgd van cliënten, die het samenstellen of de controle van hun jaarcijfers aan een accountant hebben opgedragen, maar deze gegevens niet buiten de specifieke accountantsorganisatie in de overige onderdelen van de accountantspraktijk verspreid willen zien worden? Is het desondanks «lekken» van dit soort informatie binnen de accountantspraktijk – hoewel veelal onbewijsbaar – klachtwaardig in de tuchtrechtspraak?

Lidmaatschap

De leden van de **CDA**-fractie vernemen graag van de regering hoe de verhouding is van de klachtencommissie nieuwe stijl tot andere bij verordening van het NIVRA of de NOvAA aangewezen instanties, zoals de thans fungerende Raad voor de Geschillen van het NIVRA, respectievelijk de NOvAA, die civielrechtelijke geschillen (zoals over de hoogte van declaraties) afdoet met een bindend advies?

De leden van de **PvdA**-fractie constateren dat er nog steeds twee beroepsgroeporganisaties bestaan: NIVRA en NOvAA. Dit heeft ook gevolgen in de onderhavige wet, omdat beide beroepsorganisaties een klachtinstantie in het leven moeten roepen. Klanten dienen er zich derhalve van te vergewissen, of zij met een RA of een AA te maken hebben gehad, dit terwijl aan deze tweedeling inmiddels de ratio lijkt te zijn ontvallen. Zien deze leden het juist, dat de bevoegdheden en verplichtingen van beide beroepsgroepen inmiddels zijn gelijkgetrokken, zodra zij een licentie WTA hebben verkregen? Overweegt de regering om met NOvAA en NIVRA in overleg te treden om te komen tot één PBO?

De aan het woord zijnde leden merken voorts op, dat de titels RA en AA bij uitsluiting zijn gekoppeld aan een (aldus) verplicht lidmaatschap van NIVRA/NOvAA. Kunnen – zo vragen deze leden zich af – accountants niet zijnde RA of AA, aan tuchtrechtspraak worden onderworpen? Zo ja, geldt dat dan zowel met betrekking tot de tuchtrechtspraak bij de accountantskamer, als bij de door NIVRA en NOvAA (waarvan zij immers geen lid zijn) in te stellen klachtinstanties? Zo alleen bij de accountantskamer, ontbreekt dan de mogelijkheid voor de voorzitter van de accountantskamer om een

klacht terug te verwijzen? Zo nee, hoe worden dan cliënten van *administratiekantoren*, waar veelal dezelfde beroepsmatige werkzaamheden worden verricht als bij *accountantskantoren*, beschermd?

Is het de regering overigens bekend, dat de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State op 9 januari 2008 een uitspraak schijnt te hebben gedaan, waarbij het recht tot vereniging en vergadering van artikel 11 EVRM geacht wordt het grondrecht te omvatten dat niemand gedwongen kan worden zich te verenigen?¹ Hoe ziet de regering in dit verband het feitelijk verplichte lidmaatschap van een beroepsvereniging voor accountants, maar tevens voor advocaten, notarissen, etc.? Zou de uiterste consequentie van deze uitspraak kunnen zijn, dat de onderhavige wet tevens op losse schroeven komt te staan?

Kosten

De leden van de **CDA**-fractie vragen nog speciale aandacht voor de in de Vierde nota van wijziging zonder enige toelichting opgenomen wijziging van artikel 30 van de Wet op Accountants-Administratieconsulenten en artikel 27 van de Wet op de Registeraccountants. Deze wijziging is gebaseerd op de terechte veronderstelling dat voor de doorberekening van kosten voor het toezicht op de beroepsuitoefening een wettelijke grondslag nodig is. De betreffende kosten voor kwaliteitstoetsing zullen door de NOvAA dan wel de Orde in rekening worden gebracht bij haar leden of de kantoren waarbinnen deze leden werkzaam zijn. Ten gevolge van de doorgaans hoge kosten die aan de opzet en organisatie van de kwaliteitstoetsing zijn verbonden, lijkt het dat kleine kantoren hierdoor in een beduidend nadeliger positie worden gebracht dan geldt voor grote organisaties. Gaarne ontvangen de aan het woord zijnde leden een verklaring hieromtrent.

Overig

Hoe beantwoordt de regering de geuite kritiek, dat het nieuwe en in december 2007 door de Tweede Kamer aanvaarde wetsvoorstel weliswaar een verbetering is ten opzichte van het wetsvoorstel in eerste instantie uit 2005, maar niet ten opzichte van het vigerende tuchtrechtspraakstelsel met Raden van Tucht (mét sanctiemogelijkheid bij alle klachten) en CBB?² Zouden de betrekkelijk geringe veranderingen, welke nu worden doorgevoerd, zo vragen de leden van de **PvdA**-fractie, niet beter bereikt hebben kunnen worden door aanpassingen van het vigerende stelsel?

Tot slot. In de brief van de regering van 7 december 2007 (29 279, nr. 61) staat dat het kabinet ernaar streeft de uitspraken van de diverse tuchtcolleges middels één centrale website te ontsluiten. De leden van de fracties van CU en SGP vernemen graag hoe de stand van zaken ten aanzien van deze website momenteel is. Hoe wordt gewaarborgd dat de accountantskamer alle uitspraken middels deze website publiceert?

Artikelsgewijs

De leden van de commissie hebben voorts onderstaande vragen met betrekking tot de specifieke bepalingen in het gewijzigd voorstel van wet.

De leden van de **VVD**-fractie vragen de regering ten aanzien van de door hen geconstateerde wetstechnische gebreken aan te geven of en zo ja, op welke wijze en wanneer zij deze in de wetstekst denkt te herstellen?

¹ ABRvS, 9 januari 2008, zaaknummer 200703524/1.

² E.C.A. Nass, Tuchtrechtspraak voor accountants, Tijdschrift voor Ondernemingsrecht 2007–10/11; H.K.O. Reimers, Tuchtrecht blijft vragen oproepen, Financieel Dagblad, 9 augustus 2007.

Artikel 2

Het in lid 4 gebruikte «doorhaling van de accountant» lijkt naar het oordeel van de leden van de **VVD**-fractie in strijd te zijn met de mensenrechten. Moet dit niet zijn: «doorhaling van de inschrijving van de accountant» (zie ook eerste lid, onder d en e)?

Artikelen 7 en 8

De zin van het bepaalde in lid 2 van beide artikelen in relatie tot het bepaalde in artikel 9 ontgaat de leden van de **VVD**-fractie. Graag ontvangen zij een nadere toelichting van de regering.

Artikel 9

Naar het oordeel van de leden van de **VVD**-fractie dient in lid 2 van dit artikel tweemaal sprake te zijn van «het bestuur van» in plaats van «de voorzitter van».

Artikel 16

De in lid 2 gebruikte begrippen «voor gemene rekening» en «onder gemeenschappelijke naam» komen in de accountantswetten en de daarvan afgeleide regels niet meer voor. Het lijkt de leden van de **VVD**-fractie dan ook beter om hier aan te sluiten bij het begrip «netwerk» als bedoeld in het BTA (opmerking 9 NIVRA).

Artikel 38a

Tijdens de parlementaire behandeling heeft de regering een majeure wijziging aangebracht in het wetsvoorstel. Met deze wijziging kunnen de leden van de **CDA**-fractie – als gezegd – zich verenigen. De vraag blijft echter hoe de in artikel 38a bedoelde «instantie die daarvoor bij verordening van het NIVRA of de NOvAA is aangewezen» (de klachtencommissie in nieuwe vorm) er uit moet zien en hoe deze commissie zal moeten functioneren om toch in het stelsel van het wetsvoorstel te passen. Welke bevoegdheden zal de commissie krijgen en welke sancties zal de commissie kunnen opleggen? Hoe sluit een en ander aan op de gewijzigde artikelen 51 lid 1 WAA en 33 lid 1 WRA?

Kan de regering nadere uitleg geven over de bevoegdheid van de voorzitter van de accountantskamer om een klacht door te sturen naar de klachtencommissie nieuwe stijl overeenkomstig artikel 38a van het wetsvoorstel? Gaat het hier om een ongeclausuleerde bevoegdheid, zodat ook door de voorzitter als lichte overtredingen gekwalificeerde inbreuken op de wettelijke taken van de accountant kunnen worden doorgezonden? Dienen de beschikkingen tot doorverwijzing overigens altijd gemotiveerd te zijn?

Als een klager zich direct wendt tot de klachtencommissie is de laatste dan te allen tijde verplicht de klacht naar (de voorzitter van) de accountantskamer door te zenden?

Artikel 39

Artikel 39 van het wetsvoorstel schept, zo lezen de leden van de **CDA**-fractie, de mogelijkheid om een klacht bij voorzittersbeschikking af te doen. De betrokkene of klager kan daartegen verzet aantekenen. Is het gelet op de verwijzing naar de artikelen 26 tot en met 38 van het wetsvoor-

stel niet mogelijk in dat geval (ook) een schriftelijke behandeling te laten plaatsvinden?

Artikel 40

In het gewijzigde wetsvoorstel, zoals dat door de Tweede Kamer is aanvaard, is artikel 40 dat een behandeling bij verstek inhield, komen te vervallen. Deelt de regering de mening van de leden van de **CDA**-fractie, dat een niet verschenen betrokkene/aangeklaagde toch altijd de mogelijkheid moet hebben om tegen een uitspraak van de accountantskamer en/of van de klachtencommissie verzet aan te tekenen?

Artikel 41

De leden van de **VVD**-fractie stellen dat «door te halen» in lid 1 «te doen doorhalen» zou moeten zijn. De accountantskamer haalt immers niet zelf door, maar dit behoort tot de bevoegdheid van de AFM, respectievelijk het bestuur van het NIVRA dan wel het bestuur van de NOvAA (opmerking 38 NIVRA).

In het derde lid van dit artikel dienen naar het oordeel van de aan het woord zijnde leden de voorlaatste en laatste zin te luiden: «in kennis van een beslissing tot tijdelijke doorhaling als bedoeld in het eerste lid dan wel tot opheffing daarvan».

Kan de regering deze leden aangeven wat er gebeurt indien na tijdelijke doorhaling bij wijze van voorlopige voorziening uiteindelijk, eventueel na beroep, een lichtere maatregel dan tijdelijke doorhaling wordt opgelegd? Kan de betrokken accountant dan iemand aansprakelijk stellen wegens gedeelde inkomsten en/of beschadiging van de goede naam, en zo ja wie en hoe? (opmerking 40 NIVRA).

Artikel 43

Er is krachtens artikel 43 lid 2 van het wetsvoorstel geen hoger beroep mogelijk van de uitspraken van de commissie. De leden van de **CDA**-fractie vragen de regering of dat – indien de commissie sancties zal kunnen opleggen – wel in overeenstemming is met het bepaalde in dan wel met de strekking van artikel 6 EVRM.

Artikel 44

Het in lid 1 gebruikte begrip «voorziening» lijkt naar het oordeel van de leden van de **VVD**-fractie ook hier «voorlopige voorziening» te moeten zijn en «door te halen» moet zijn «te doen doorhalen» (zie ook de hiervoor gemaakte opmerking over artikel 41, eerste lid).

Deze leden menen voorts dat uit lid 3 dient te blijken dat de griffier ook de Accountantskamer dient te informeren (cf. artikel 46, eerste lid). Voorts dienen de voorlaatste en laatste zin – in overeenstemming met artikel 41, derde lid (zie hiervoor) – te luiden: «in kennis van een beslissing tot tijdelijke doorhaling als bedoeld in het eerste lid dan wel tot opheffing daarvan».

Met betrekking tot lid 5 vragen de aan het woord zijnde leden of in de voorlaatste zin na «ingevolge het eerste lid» niet behoort te worden toegevoegd: «en de periode van de tijdelijke doorhaling van de inschrijving ingevolge artikel 41, eerste lid»?

Tot slot vragen deze leden of in dit artikel niet een bepaling ontbreekt als in artikel 41, zevende lid?

Artikel 48

De leden van de **VVD**-fractie menen dat dit artikel als volgt zou moeten luiden: «Een uitspraak wordt, met uitzondering van de uitspraken bedoeld in de artikelen 41 en 44, niet ten uitvoer gelegd voordat deze onherroepelijk is».

Artikel 49 en 50

De leden van de **PvdA**-fractie werden attent gemaakt op de in artikel 49 onder Bb, respectievelijk artikel 50 onder C, opgenomen aanpassing in artikel 30 WAA respectievelijk artikel 27 WRA. Deze aanpassing is in de vierde nota van wijziging van de Wet Tuchtrechtspraak Accountants nieuw opgenomen. Deze aanpassing heeft niets van doen met de tuchtrechtspraak, doch is een reparatie van een gebleken manco in de WAA en WRA op een geheel ander terrein. Is het raadzaam om een dergelijk Fremdkörper in de Wet Tuchtrechtspraak Accountants op te nemen? Had het niet eerder voor de hand gelegen dit aan te vatten tegelijk met de op handen zijnde aanpassingen van de WTA, waarmee de bedoelde aanpassing wél van doen heeft?

De leden van de commissie zien de reactie van de minister met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de commissie Justitie,
Van de Beeten

De griffier van de commissie,
Van Dooren